

DECIZIE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Mihail Țîțanu, reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Țîțanu împotriva lui Nicolai Vizitiu cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Mihail Țîțanu, reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu și menținută hotărârea primei instanțe

constată:

La 11 aprilie 2016, Mihail Țîțanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Vizitiu, intervenient accesoriu Elena Josanu cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 16 ianuarie 2016, au fost tăiați 2 copaci de cireși din gospodăria sa amplasată în satul Terebna, r-nul Edineț.

Menționează că despre tăierea copacilor de cireș, care erau amplasați la distanța de 150 centimetri de la hotarul cu Elena Josanu, a aflat de la Vasile Colomaru, persoana care are grijă pentru moment de gospodărie și care a anunțat poliția despre tăierea copacilor, indicându-i pe Nicolai Vizitiu și concubine sa Elena Josanu.

Susține că prin acțiunile ilicite i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 858 lei și un prejudiciu moral estimat în mărime de 20 000 lei.

Relevă că la 16 martie 2016, prin ordonanța de refuz în pornirea urmării penale s-a dispus intentarea procesului contravențional în baza art. 335 Cod contravențional în privința lui Nicolai Vizitiu și concubinei acestuia Elena Josanu.

Potrivit concluziei date de inginerul protecției pădurii, consemnate în ordonanța procurorului de refuz în pornirea urmării penale s-a stabilit că în urma

acțiunilor ilicite ale lui Nicolai Vizitiu proprietarului i-a fost cauzat un prejudiciu material în mărime de 858 lei.

Susține că în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului s-a adresat cu o cerere prealabilă către pârât solicitând restituirea pagubei pricinuite, însă cerere a fost lăsată fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art.14, 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) Cod civil, art. 39 alin. (9), 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Nicolai Vizitiu în folosul său prejudiciul material cauzat prin defrișare ilegală a copacilor de cireș din gospodăria pe teritoriul satului Terebna r-nul Edineț în sumă de 858 lei, încasarea de la Nicolai Vizitiu în folosul său prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei cauzat prin acțiunile ilegale ale pârâtului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Edineț din 25 mai 2016, acțiunea a fost respinsă integral ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2016, a fost respins apelul declarat de Mihail Țîțanu, reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu și menținută hotărârea primei instanțe.

La 28 noiembrie 2016, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Țîțanu reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Obiectează că circumstanțele cauzei nu au fost constatate corect de către instanțele ierarhice inferioare care au dat o estimare incorectă a situației de fapt.

Având în vedere prevederile art. 11 lit. (g) Cod civil, susține că apărarea dreptului civil se face prin repararea prejudiciilor.

Iar potrivit prevederile art. 14 alin. (1), (2) și (3) Cod civil la baza metodei de apărare a dreptului prin repararea prejudiciilor stă unul din principiile fundamentale ale dreptului civil - principiul reparării integrale a prejudiciului, care constă în despăgubirea titularului dreptului încălcat atât pentru prejudiciul efectiv, cât și pentru venitul ratat. În conținutul prejudiciului efectiv sunt incluse cheltuielile pe care o persoană lezată într-un drept le-a suportat real la momentul intentării acțiunii sau care urmează să fie suportate la restabilirea dreptului încălcat, adică cheltuielile suplimentare. La prejudiciul efectiv sunt atribuite și pagubele rezultate din pierrea sau deteriorarea bunurilor, deoarece și în acest caz sunt suportate cheltuieli.

Remarcă că potrivit dispozițiilor legale în materie, orice persoană care cauzează altuia un prejudiciu este obligat să-l acopere integral, astfel asigurând restabilirea prejudiciului situației anterioare a victimei. Autorul unei fapte ilicite cauzatoare de prejudicii este obligat să repare atât prejudiciul patrimonial cât și prejudiciul nepatrimonial cu toate elementele sale componente - daune morale constând în dureri fizice sau psihice.

Prin contravenția cauzată, a suferit daune atât materiale cât și morale, iar recuperarea prejudiciului material în mărime de 858 lei rezultă din fapta ilicită săvârșită de către Nicolai Vizitiu.

Totodată, invocând prevederile art. 1422 alin (1) Cod civil, recurentul relevă că cuantumul reparației prin echivalent bănesc trebuie stabilit în raport cu valoarea daunei la data pronunțării hotărârii judecătorești, deoarece numai astfel se va asigura persoanei vătămate posibilitatea de a-și restabili, la prețul zilei, situația patrimonială pe care o avea înainte de prejudiciere.

Prin urmare, valoarea prejudiciului moral sub forma suferințelor psihice suportate de el este estimată la suma 20 000 lei care rezultă din durerea psihică suportată.

Susține că în cursul examinării litigiului instanța urma să dea apreciere și altor circumstanțe ale pricinii, în partea ce ține de fondul cauzei, în măsura în care ele au fost confirmate prin probe pentru soluționarea corectă a litigiului.

În opinia recurentului, instanța de apel urma să se expună și privitor la cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice, prin prisma art. 96 CPC.

Astfel, instanța ignorând și încălcând prevederile legale a emis decizia cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și anume a interpretat eronat legea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 29 noiembrie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire și recepționată de către recurent la 07 decembrie 2016 (f. d. 113, 117).

Drept urmare, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2016, în termenul legal.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Nicolai Vizitiu, intervenient accesoriu Elena Josanu, Mihail Țițanu a solicitat încasarea de la Nicolai Vizitiu în folosul său prejudiciul material cauzat prin defrișare ilegală a copacilor de cireș din gospodăria pe teritoriul satului Terebna r-nul Edineț în sumă de 858 lei, a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei cauzat prin acțiunile ilegale ale pârâtului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 500 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o, soluție menținută și de instanța de apel.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și

raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Astfel, se constată că instanța de apel judecând apelul declarat de către Mihail Țîțanu, reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu, într-un mod contradictoriu, a reținut pe de o parte că la dosar lipsește proba privind constatarea vinovăției lui Mihail Țîțanu în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional, iar pe de altă parte, reținând prevederile art. 389 alin. (3) Cod civil potrivit cărora în caz de nerespectare a distanței prevăzute la alin. (1) și (2), *proprietarul vecin* este îndreptățit să ceară scoaterea ori tăierea la înălțimea convenită a arborilor, plantațiilor ori gardurilor pe cheltuiala proprietarului terenului pe care acestea sunt ridicate, a menționat că copacii în litigiu au fost sădiți și creșteau la o distanță de doar 150 cm de la hotar cu terenul învecinat.

În același timp se stabilește că însuși instanța de apel în conținutul deciziei contestate a reținut ca constatat faptul că însuși Nicolai Vizitiu nu a negat faptul tăierii de către el a copacilor, acesta explicând că de fapt a considerat că aceștia sunt sădiți pe terenul ce aparține Elenei Josan concubinei sale.

Mai mult, din materialele cauzei se evidențiază, însă, că Nicolai Vizitiu nu a dat careva explicații nici procurorului raionului Edineț, care a adoptat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 16 martie 2016, fapt ce rezultă direct din ordonanța menționată și nici în ședințele de judecată în prima instanță și instanța de apel, fapt ce rezultă din procesele-verbale ale ședințelor de judecată anexate la dosar (f. d. 55, 98, 108).

Pe de altă parte, este de notat că, reținând prevederile art. 389 alin. (3) Cod civil, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că norma dată prevede expres că proprietarul vecin este îndreptățit să ceară scoaterea ori tăierea convenită a arborilor proprietarului terenului pe care aceștia au fost sădiți.

Drept urmare, la caz, era necesar de a stabili cu certitudine dacă Nicolai Vizitiu este pârâtul corespunzător, or, în cadrul examinării cauzei a fost constatat că proprietarul terenului este Elena Josanu, care l-a rugat pe concubinul său Mihail Țîțanu să defrișeze arborii de cireși.

La fel, se va reține ca fiind neînțeleasă și concluzia instanței de apel în sensul că copacii au fost sădiți la o distanță de 150 cm de la hotar cu terenul învecinat, prin urmare însuși Mihail Țîțanu a încălcat normele legale.

Or, și în acest caz, legislația în vigoare nu acordă dreptul proprietarului vecin de a defrișa samavolnic pomii.

Astfel fiind, este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Ca urmare, este incontestabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Mihail Țîțanu, reprezentat de către avocatul Ghenadie Odobescu.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Țîțanu împotriva lui Nicolai Vizitiu cu privire la recuperarea prejudiciului material și moral, cu remiterea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu